

ROMÂNIA
CURTEA DE APPEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

SENTINȚA CIVILĂ NR. 3657
ȘEDINȚA PUBLICĂ DE LA 23.05.2011
CURTEA CONSTITUITĂ DIN:
PREȘEDINTE - DIANA MAGDALENA BULANCEA
GREFIER - GRIGORE DICULESCU

Pe rol se află soluționarea acțiunii în contencios administrativ formulată de **reclamantul** CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, în contradictoriu cu **pârâtul** STAN GRIGORIE, având ca obiect „**acțiune în constatare**”.

La apelul nominal făcut în ședință publică, la ordine, se prezintă reprezentantul reclamantului, consilier juridic, D-l [REDACTED], care depune delegație de reprezentare, lipsind pârâtul.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care

Nemaifind cereri de formulat, excepții de invocat ori probatorii de administrat, Curtea constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul asupra fondului.

Având cuvântul, consilierul juridic din partea reclamantului solicită admiterea acțiunii, astfel cum a fost formulată, pentru motivele expuse în cuprinsul acesteia.

Curtea, în temeiul art. 150 din Codul de procedură civilă, declară închise dezbaterile și reține cauza spre soluționare.

CURTEA,

Deliberând asupra cauzei de față, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București - Secția de contencios administrativ și fiscal la data de 24.09.2010 sub nr. **8364/2/2010**, **reclamantul** CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII a solicitat instanței, în contradictoriu cu **pârâtul** STAN GRIGORIE, ca prin hotărârea care se va pronunța a se constata existența calității de lucrător al Securității în ceea ce îl privește pe pârâtul STAN GRIGORIE, născut la data de 21.02.1936 în Ghizdăvești, Comuna Celaru, Județul Dolj, fiul lui Marin și Zoea, domiciliat în municipiul Craiova, [REDACTED], Județul Dolj.

În motivarea acțiunii, reclamantul a arătat că, în fapt, prin cererea nr. P 524/09/31.03.2009, adresată C.N.S.A.S. de către domnul [REDACTED] se solicita verificarea, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității, pentru ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarului fond informativ nr. 1234242 (cotă C.N.S.A.S.). În aceste dosar, domnul STAN Grigorie a întocmit documente care se află la fila 1. Ținând cont de prevederile art. 1 alin. 7 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/293/2008 cererea formulată este legală.

În fapt, așa cum rezultă din cuprinsul Notei de Constatare nr. 01/1/1826/19.07.2010 precum și al înscrisurilor atașate, domnul STAN Grigorie a avut

gradul de maior în cadrul Inspectoratului Județean de Securitate Dolj, Serviciul 1 (1978, 1980, 1981).

În această calitate, în contextul supravegherii informative a unei profesoare aflată în atenția Securității deoarece întreținea „corespondență cu persoane din străinătate”, pârâtul STAN Grigorie a derulat o serie de măsuri, după cum urmează:

- interceptarea corespondenței interne și externe;

- strângerea de date și informații despre urmărită și familia acesteia prin rețeaua informativă (sursele aflate la dispoziție): "Încadrarea informativă a numitei I.D. pentru a stabili intențiile sale de viitor, relațiile sale apropiate din Craiova și alte localități, dacă are rude în străinătate, în ce relații se găsește cu acestea și poziția sa față de România";

- interceptarea convorbirilor telefonice.

De asemenea, arată reclamantul, pârâtul a introdus în baza de lucru a organelor de securitate, fiind astfel demarată supravegherea informativă a unei persoane semnalată cu intenția de plecare din țară. Astfel, potrivit documentelor regăsite în dosarul fond informativ nr. I 803 (cotă C.N.S.A.S.), persoana în cauză a fost supravegheată prin rețea informativă, iar ofițerii au purtat discuții cu soția acestuia pentru a-l determina să renunțe la idee.

Așa cum reiese din toate documentele cuprinse în Nota de Constatare amintită anterior, pe care de altfel le-a reținut și în motivarea acțiunii introductive în constatarea calității de lucrător al Securității, în opinia reclamantului, activitatea pârâtului STAN GRIGORIE se remarcă prin acțiunile ce au avut ca efect îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Activitățile desfășurate de către pârâtul STAN Grigorie, în calitate de angajat al fostei Securități, au îngrădit următoarele drepturi și libertăți fundamentale ale omului, recunoscute și garantate de legislația în vigoare la acea dată:

- dreptul la viață privată, prevăzut de art. 33 (secretul corespondenței și al convorbirilor telefonice) din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice;

- dreptul la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor, prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

Pentru argumentele prezentate anterior, reclamantul apreciază că sunt asigurate condițiile impuse de legiuitor prin art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, pentru a se putea constata calitatea de "lucrător al Securității". Astfel, norma citată impune îndeplinirea următoarelor condiții pentru a se putea retine calitatea invocată:

1. Persoana să aibă calitatea de ofițer, inclusiv acoperit, sau subofițer al Securității în perioada 1945 - 1989. Or, În speța dată, această condiție este asigurată deoarece pârâtul STAN Grigorie a avut gradul de maior în cadrul Inspectoratului Județean de Securitate Dolj, Serviciul 1 (1978, 1980, 1981).

2. În calitatea menționată la punctul 1, să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului. Și această condiție este asigurată prin acțiunile expuse pe larg anterior.

În opinia reclamantului, toate măsurile întreprinse de către pârâtul STAN Grigorie au încălcat flagrant drepturi și libertăți fundamentale ale omului garantate prin legile în vigoare la acea dată. Acțiunile întreprinse de către pârâtul STAN Grigorie au presupus încălcări grave ale dreptului fundamental la viață privată și ale celui la libera exprimare.

Cererea a fost întemeiată pe dispozițiile art. 1 alin. 7 și alin. 8, art. 2 lit. a), art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art. 27 alin. 1 și alin. 5, art. 35 alin. 5 lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile articolului 112 al Codului de Procedură Civilă.

În dovedire, reclamantul a depus la dosar o serie de înscrisuri.

Pârâtul, deși legal citat, nu a depus întâmpinare și nici nu s-a prezentat în instanță pentru a-și exprima poziția procesuală, aspect ce urmează a fi interpretat de către instanță ca un început de dovadă scrisă împotriva sa, potrivit dispozițiilor art. 225 din Codul de procedură civilă.

Curtea, în raport de obiectul acțiunii, de actele și lucrările dosarului și de dispozițiile legale incidente, constată următoarele:

Dispozițiile art. 2 lit. a) ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, definesc noțiunea de *lucrător al Securității* ca fiind „*orice persoană care, având calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945 - 1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngăduit drepturi și libertăți fundamentale ale omului*”

Din înscrisurile existente la dosarul cauzei, reiese că pârâtul STAN GRIGORIE, născut la data de 21.02.1936 în Ghizdăvești, Comuna Celaru, Județul Dolj, fiul lui Marin și Zoea, domiciliat în municipiul Craiova, [redacted], Județul Dolj, a avut gradul de maior în cadrul Inspectoratului Județean de Securitate Dolj, Serviciul 1 (1978, 1980, 1981).

În raport de conținutul acestor adrese, Curtea apreciază îndeplinită prima condiție impusă de dispozițiile art.2 lit. a) din OUG 24/2008, în sensul că pârâtul a avut calitatea de **ofițer al Securității**.

Din înscrisurile atașate acțiunii în constatare și necontestate, rezultă că din poziția deținută, pârâtul a întocmit planul de măsuri pentru urmărirea prin dosar de supraveghere informativă a numitei I.D., profesoară la un liceu din Craiova, „pentru corespondență cu persoane din străinătate”, incluzând „încadrarea informativă” a acesteia „pentru a stabili intențiile sale de viitor, relațiile sale apropiate din Craiova și alte localități, dacă are rude în străinătate, în ce relații se găsește cu acestea și poziția sa față de România”; folosirea mijloacelor speciale <T> pentru a afla „dac domiciliu este vizitată de persoane străine”; „măsuri combinative” pentru a se stabili „cine este persoana din Austria, ce influență are asupra sa, dacă dă curs invitației de a face o vizită la Viena și să nu se mai înapoieze în țară”, măsurile dispuse fiind de atenționare a Formațiunii Pașapoarte „pentru a fi în atenție în cazul că va depune cerere de plecare”; „aprobarea interceptării corespondenței interne și externe”; „vor fi studiate posibilitățile de încadrare informativă la locul de muncă, astfel ca până la data de 15 iulie să fie încadrată cu surse ce au posibilități de informare”; de luare „în studiu” a persoanelor din anturajul obiectivului „cu posibilități de pătrundere pe lângă obiectiv, în vederea recrutării unei surse care să poată pătrunde în intimitatea celui urmărit”, „măsuri de filaj periodic” „pentru a stabili persoanele pe care le contactează și alte legături ce interesează organele”.

De asemenea, a propus trecerea lui P.A., „urmarit prin dosar de supraveghere informativă pentru intenții de evaziune”, „în baza de lucru”, din informațiile culese rezultând că acesta „nu a renunțat la ideea plecării din țară pe căi ilegale”, prin supravegherea informativă a acestuia și recrutarea ca informator a lui S. I. „pentru supravegherea informativă a unor locuri și medii din comuna Apele Vii, unde se pot

produce fapte ce interesează organele de securitate” și unde „până în prezent nu avem recutat nici un informator care să ne informeze despre poziția unor elemente ce fac obiectul organelor de securitate sau necunoscute în evidențele noastre.”

Din conținutul înscrisurilor menționate anterior, reiese în mod evident că în virtutea funcției sale, prin activitățile desfășurate, pârâtul a adus atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor supravegheate, recunoscute și garantate de legislația în vigoare la acea dată, prejudiciind grav statutul acestora.

În consecință, Curtea reține că și a doua condiție prevăzută de dispozițiile art.2 lit. a) din OUG 24/2008 este îndeplinită în sensul că prin acțiunile întreprinse în calitate sa de angajat al organelor Securității, pârâtul a adus atingere dreptului la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor (art. 28 din Constituția României din 1965 coroborat cu art. 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului precum și din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice); dreptului la viață privată, secretul corespondenței și al convorbirilor telefonice (art. 33 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice).

Curtea subliniază că esențială în reținerea calității de lucrător al Securității în accepțiunea legii este realizarea, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, de *activități prin care să fi suprimat sau îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului*, iar scopul reglementării nu este nicidecum acela de a stabili o răspundere juridică în sarcina pârâtului, ci de a aduce la cunoștință activitatea sa, desfășurată în sprijinul regimului totalitar comunist.

Unul dintre drepturile fundamentale garantate de Constituția României este cel de a avea acces la orice informație de interes public (art. 31, alin. 1). Potrivit aceluiași articol, autoritățile publice "sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal" (alin. 2). Ratiunea Legii nr. 187/1999 a fost de a descrie modalitățile de exercitare a acestui drept fundamental, după cum reiese și din lectura art. 2 al acestei legi: „pentru a asigura dreptul de acces la informațiile de interes public, orice cetățean român cu domiciliul în țară sau în străinătate, precum și presa scrisă și audiovizuala, partidele politice, organizațiile neguvernamentale legal constituite, autoritățile și instituțiile publice au dreptul de a fi informate, la cerere, în legătură cu calitatea de agent sau de colaborator al organelor Securității, ca poliție politică, a persoanelor care ocupă sau candidează pentru a fi alese ori numite în următoarele demnități sau funcții”, acestea fiind enumerate în același articol 2.

Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS) este o instituție înființată în baza Legii 187/1999 cu modificările ulterioare, cu scopul de a pune la dispoziția cetățenilor români dosarele și documentele întocmite de fosta Securitate până la data de 22 decembrie 1989.

Din punctul de vedere al intenției de reglementare, potrivit preambulului Legii nr. 187/1999, „În perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, Partidul Comunist Român a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale. Aceasta îndreptățește accesul la propriul dosar și deconspirarea poliției politice comuniste, în condițiile prezentei legi.”

Legea nr. 187/1999 nu a prevăzut doar posibilitatea cetățenilor de a avea acces la dosarele persoanelor alese de populație sau numite de către autorități, ci și *posibilitatea accesului la dosarele altor categorii de persoane care ocupă poziții sau desfășoară activități cu un impact semnificativ pentru viața societății și care trebuie deci să beneficieze de încrederea opiniei publice*. Pentru toate aceste categorii de persoane, legea a prevăzut necesitatea

deconspirării relațiilor cu fosta securitate tocmai pentru a evita ca încrederea opiniei publice în entitățile pe care aceste persoane le reprezintă să fie afectată de acuzații nedovedite referitoare la colaborarea cu organele regimului totalitar. S-a considerat deci că *cetățenii României au dreptul să cunoască trecutul celor care reprezintă structuri ce joacă un rol important în societatea civilă românească.*

OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității a preluat rațiunea actului normativ inițial: prin art. 3 lit. a-z se consacră dreptul la informare cu privire la existența sau inexistența calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, în sensul ordonanței de urgență, a candidaților la alegerile prezidențiale, generale, locale și pentru Parlamentul European, precum și a persoanelor care ocupă demnitățile sau funcțiile enumerate.

Dispozițiile nu instituie premisele unei răspunderi morale și juridice colective, fără existența unei fapte infamante și fără vinovăție, ci reflectă doar o materializare a dreptului la informare al cetățenilor cu privire la persoanele care ocupă funcții sau demnități publice, dacă și în ce măsură aceștia au suprimat sau îngrădit, prin acțiunile lor, drepturi și libertăți fundamentale ale omului, evaluare care se face de instanța de judecată în concreto, în raport de situația particulară a fiecăruia, prin evaluarea propriilor lor acțiuni.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite acțiunea formulată de către *reclamantul* CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, sector 3, Str. Matei Basarab, nr. 3, în contradictoriu cu *pârâtul* STAN GRIGORIE, cu domiciliul în CRAIOVA, Str. Filip Lazăr nr. 4, bl. F5, sc. 2, et. 1, ap. 6.

Constată calitatea de lucrător privința pârâtului STAN GRIGORIE, născut la data de 21.02.1936 în Ghizdăvești, Comuna Celaru, Județul Dolj, fiul lui Marin și Zoea, domiciliat în municipiul Craiova, [redacted] Județul Dolj.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 23 mai 2011.

PREȘEDINTE,
Diana Magdalena Bulancea

GREFIER,
Grigore Diculescu

ROMANIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA *Court of Appeal*

Prezenta copie fiind conformă
cu originalul aflat în dosarul
acestei instanțe [redacted]
se legalizează [redacted]

Red. DMB/CD 463

**CONFORM CU
ORIGINALUL**

S-a anulat chitanța/foaia de însoțire nr. [redacted]
[redacted] în sumă de [redacted] lei
GREFIER SEF

Definitiv
free [redacted] la 13.06.2012

